830

891.99
Ն-38

ՄԱՆԻՇԱԿՔ

ՔԱՂԵԱԼՔ ԱՌ ՍՏՈՐՈՏՈՎ ՀԵՂԻԿՈՆԻ
ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՈՒԹԵԱՄԲ

ՍՏԵՓԱՆՆՈՍԻ ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆՑ
ՄԻՈՅ ՅԱՇԱԿԵՐՏԱՑՆ ՀՐԱՀԱՆԳԵԼՈՑ

'Ի ՀԱՅԿԵԱՆ ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻՆ։

'Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՏՆ. ՏՆ. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ՝
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ։

ԵՒ ՅԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ԽԱՉԱՏՐՈՅ ԱՌԱՋՆՈՐԴԻՆ ՍՐԲՈՅ ԱՄԵՆԱՓՐԿՉԻ ՎԱՆԱՑՆ ՋՈՒՂԱՅՈՒ։

'Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻ։

Ի ԿԱԼԿԱԹԱ

1841

ԱՌ ԳԵՐԱԶՆԻՒ ՀԱՅՐ ԻՄ՝

ՊԱՐՈՆ ԳԱԲՐԻԷԼ ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆՑ

ԵՒ ԲԱԶՄԵՐԱԽՏ ՄԱՅՐ ԻՄ՝

ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԳԱՐԻՏ Գ. ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆՑ՝

'Ի ՌԱՆԳՈՒՆ:

ՈՐԴԵՍԷ՛Ր ԾՆՈՂՔ ԻՄ,

Ցընթացս ուսումնառութեան իմոյ 'ի Մարդասիրական Ճեմարանին յաւէտ իմն քաղցրացաւ ինձ քաղել զ կարի գքանի մի ծաղկունս առ մշտադալար ստորոտով Հեղիկոնի. զորս և կապեալ 'ի միասին 'ի փնջիկ իմն շնչին՝ նուիրեմ մեծարանօք ծնողացդ իմոց երախտաւորաց և պատուելեաց. այնց՝ զորս 'ի բնուստ սիրել ուսայ, և զոր պատուել ինձ հրամայէ պատգամն աստուածագիր:

Հաճեցարուք ուրեմն ընդունել սիրով զայս դուզնաքեայ իմն նուէր որդիական սիրոյ և մեծարանաց, և լերուք 'ի Տէր միշտ երջանիկ և անսասան: Մնամ յարգանօք՝ որդեսէր Ծնողացդ՝

Ամենախոնարհ ծառայ՝

'Ի Մարդասիրական Ճեմարանի,

'Ի ԿԱԼԿԱԹԱ,

Եւ հնազանդ բոտին որդի՝

'Ի 11 Յունվարի, 1841:

ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ ԳԱԲՐԻԷԼ ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆՑ:

Բան իմ 'ի վերայ կարօտեալ Հօր իմոյ :

1

Գամ և բերեմ՝ պտուղ ինչ նոր ,
մատուցանել՝ իմ ազնիւ Հօր :

2

Այս է պտուղ՝ իմ առաջին ,
զոր նուիրեմ՝ իմ ծնողին :

3

Բարի օրհնեալ՝ հա՛յր պատուական ,
ընկա՛լ զընծայս՝ որդիական :

4

Րոտին որդիս՝ բարւոյն աենչամ,
և ծնողաց՝ կարօտ մնամ:

5

Ինձ արդ ունիլ՝ է յոյժ արժան ,
զփոյթ , զջա՛ն՝ զօէր ուսման :

6

Ի՛ն վերնական՝ տկար մանկան ,
տացէ շնորհ՝ իմաստութեան :

7

Լաւ է ապա՝ ինձ յարաժամ,
անխոնջ լինել՝ 'ի գիւտ ուսման :

Բան իմն ՚ի վերայ ծնողաց։

1

Օրհնեա՛լ ծնո՛ղքդ՝ իմ պատուելի,
որ վասն մեր՝ կամիք բարի.
Անհո՛գ լերուք՝ զձեր որդւոց,
որք աստ չե՛ն զուրկ ՚ի խնամոց:

2

Օրհնեա՛լ բարի՝ Հայր ցանկալի,
մի՛ մոռանար՝ զքո որդի.
Որ հանապազ՝ յուսայ ՚ի Տէր,
լինել յաւէտ՝ ուսումնասէր:

3

Ծնո՛ղ բարի՝ Մայր սիրական,
որ կրեցեր՝ ցաւ ծննդեան.
Ո՞չ է և ինձ՝ լինել արժան,
քեզ ծառայել՝ սիրոյդ փոխան:

4

Յիշեա՛ յաղօթս՝ զքո որդի,
՚ի տունջեան՝ և ՚ի գիշերի.
Զի աղօթիւքդ՝ եղէց արժան,
իմ ծնողաց՝ գոլ միտեան:

Բան երգ ՚ի վերայ երէց Եղբօր իմոյ :

1

Երէց եղբայր՝ իմ սիրելի ,
որոյ անունդ՝ ինձ բաղձալի .
Անուն չքնաղ՝ Եղիազար ,
ինձ սփոփանք՝ հոգեպարար :

2

Զի՞ փայլուչ՝ և զի՞ բարի ,
զի սէր լիցի՝ յեղբարց միջի .
Այսպէս ոգէ՝ քնար Դաւթի ,
Թագաւորին՝ խաշնարածի :

3

Բայց զանկն քոյ՝ երգոյս փչման ,
՚ի սէր եղբօրդ՝ լե՛ր անսասան .
Զհարազատ՝ քոյ անպիտան ,
սիրեա՛ սերտիւ՝ դու յաւիտեան :

4

Սէր ՚ի սիրոյ՝ է խոնարհեալ ,
յակամայից՝ ոչ ստիպեալ .
Սէր յարաժամ՝ քո ինձ ցուցեալ ,
խոնարհութիւն՝ յինէն տեսեալ :

Բան երգ 'ի վերայ հրաւէր եղբօր իմոյ :

1

Ո՛վ դու եղբայր՝ իմ տենչալի,
մու զայս խրատ՝ 'ի քո մտի.
Զի այն յօգուտ՝ քոյ եղիցի,
և 'ի սփոփանս՝ մեր ծնողի :

2

Բարի խրատուց՝ լե՛ր հետևող,
բարի անուան՝ լե՛ր փափաքող.
Լաւ ընկերաց՝ լե՛ր դու ընկեր,
բարեաց գործոց՝ լե՛ր պտղաբեր :

3

Ընկերի քում՝ մի՛ սուտ ասեր,
զստութիւն՝ դու մի՛ սիրեր.
Այլ միշտ դու լե՛ր՝ ճշմարտասէր,
նա և անխոնջ՝ ուսումնասէր :

4

Քաղցրիկ եղբայր՝ կմ ցանկալի,
որոյ անուն՝ Սամուէլ կոչի.
Հեռի կաց դու՝ միշտ 'ի չարէ,
և 'ի մարդոյ՝ անիրաւէ :

Բան ԻԶ ՚ի վերայ ճաշակման Գերոյ :

1

Քո՛րք իմ քաղցրիկ՝ և կաթոգին ,
որք բնակիք՝ ՚ի տար երկրին .
Աղօթեցէք՝ առ Հայր վերին .
տալ ինձ շնորհս՝ իւր երկնային :

2

Ձեզ նուիրեմ՝ պտուղ սիրոյ ,
զոտանաւոր՝ զայս բան երգոյ .
Տո՛ւք ինձ և դուք՝ ինչ փոխարէն ,
յղեալ ինչ նոր՝ գործած հիւսկէն :

3

Մի՛ մոռանայք՝ զբան Փրկչին ,
լինել Պատանդ՝ մեր ծնողին .
Զ՚ի լուիջիք՝ դուք զերանին ,
յահեղ աւուր՝ դատաստանին :

4

Այս է պտուղ՝ իմ առաջին ,
և դուք պարտիք՝ ներել թերին .
Տացէ ինձ Տէր՝ շնո՛րհս կրկին ,
լինել մանուկ՝ զգօն ուշիմ :

Բան ԷՌ ՚ի վերայ Մեծատանց :

1

Պարտ է ձեզ խորհիլ՝ չլինիլ հպարտ ,
այլ լինիլ խոնարհ՝ և բարեացապարտ ․
Զի խոնարհութիւն՝ է պատուէր Փրկչին,
իսկ հպարտութիւն՝ է սատանային :

2

Ապա պարտ է մեզ՝ հետևել Փրկչին ,
և ունկն դնել՝ սուրբ բանից Նորին ․
Եւ ոչ հետևիլ՝ չար սատանային ,
որ է թշնամի՝ մարդկային ազգին :

3

Ունկն դիք բանից՝ արարչին մերոյ ,
զորս ազդ առնեմ ձեզ՝ ես բանիւ սիրոյ ․
Տէր մեր ցուցանէ՝ իւր աշակերտաց ,
զամբարշտութիւն՝ հպարտ մեծատանց :

4

Դիւրին է մալխոյ՝ յասեղն անցանել,
քան թէ փարթամաց՝ զերկինս ժառանգել․
Վասն որոյ լերուք՝ դուք հեզ և հլու ,
զի արժանասջիք՝ սիրոյն Աստուծոյ :

Բան ԷՃ ՚ի վերայ Տապաղ Տանջանց :

1

Ո՛վ մատաղ մանկունք՝ ազգիս Հայկազեանց,
ունկն դիք բանից՝ խրատուց բարեաց ․
Եւ դրոշմեցէք՝ ՚ի սիրտ ձեր զայն ,
զի բարի անուամբ՝ լինիք պատուական :

2

Պարարէ զոսկերս՝ խրատ իմաստնոյն ,
և առնէ զձեզ՝ քաջ և բարեմոյն ․
Ապա միշտ լերուք՝ առաքինասէր ,
փափագողք բարւոյն՝ և ուսումնասէր :

3

Զի եթէ չարին՝ տայցէք դուք տեղի ,
մարմնով և հոգւով՝ լինիք եղկելի ․
Վասն որոյ փութով՝ փախիք ՚ի չարէն,
և երկերուք միշտ՝ յահեղ արարչէն :

4

Բարի ընկերաց՝ լերուք դուք կցորդ ,
և բարեաց գործոց՝ լերուք բաժանորդ․
Զի ՚ի վախճանի՝ լինիք դուք բարի ,
յաստիս և յանտիս՝ յար երանելի :

ԱՌԵՂԾՈՒԱԾ:

1

Զչորս եղբարս՝ մայր մեր ծնաւ,
որոց ուրոյն՝ անուն եդաւ.
Երկուքն ՚ի մէնջ՝ են երիցունք,
և այլ երկուք՝ ասին փոքունք:

2

Զմեր հասակ՝ գիտե՞լ կամիս,
Թէ գիտիցես՝ յոյժ զարմասցիս.
Ամ մի միայն՝ է երիցանց,
եօթանասուն՝ ամ կրտսերաց:

Այս առեղծուած նշանակէ զչորս կողմանս աշխարհի. այսինքն՝ Արևելք, Արևմուտք, Հիւսիս, Հարաւ:

Զի սկզբնատառ առաջնոց երկուցն է Ա. որ է 1. և սկզբնատառ վերջնոց երկուցն է Հ. որ է 70:

Բան երգ ՚ի վերայ ազգի մերոյ :

1

Երկպառակ ազգ՝ մեր Հայկազանց ,
չունէին դադար՝ յայս ձոր վշտաց .
գերի վարեալ՝ ՚ի թշնամեաց ,
և տարագիր՝ ՚ի հայրենեաց :

2

Աստուած ՚ի մեզ՝ ողորմեցաւ ,
և փրկութեան՝ մեր ցանկացաւ .
՚ի ձեռն Ռուսաց՝ զմեզ փրկեաց ,
յորոգայթից՝ անօրինաց :

3

Ազգ մեր բնաւ՝ չե՛ն միաբան ,
այլ նախանձու՝ զիրեարս ատեան .
Իւ ՚ի շնորհաց՝ Տեառն հեռանան ,
վասն մեղացն՝ յոլովութեան :

4

Զբան փրկչին՝ ՚ի բաց լքեալ ,
յիմարաբար՝ զչարըն սիրեալ .
Ուստի և տէր՝ մեր՝ բարկացեալ .
զմեզ իսպառ՝ յաչաց հանեալ :

Բան երգ ՚ի մէջ Հայկեան Մարդասիրական Ճեմարանին :

1

Ո՛վ դու Ճեմարան՝ ազգիս Հայկազեան,
որ ես պտղատու՝ ամենայն մարդկան.
Հայկազուն մանկունք՝ եկեսցեն առ քեզ,
և գտեալ զուսումն՝ լիցին քաջ և հեզ:

2

Ո՛վ մայր սնոտու՝ շքեղ Ճեմարան,
կրթեա՛ դու զիմ միտս՝ ուսմամբ պիտևան.
Զի եղէց զգօն՝ ՚ի միջի մարդկան,
և ծառայեցից՝ ազգիս Հայկազեան:

3

Լուսազգեստ խորան՝ տոհմին Արամեան,
որ ՚ի քեզ ունիս՝ զլոյս յարաժամ.
Հաղորդեա՛ զլոյս՝ իմ տկար մտաց,
զի յառաջացայց՝ ՚ի գիւտ գիտութեանց:

4

Ժուժկալ և բարի՝ և երկայնամիտ,
վարժապետք ներհուն՝ և զգօնամիտ.
Դուք զբարին մեր՝ յարաժամ կամիք,
որք եմք ձեզ իբրև՝ որդիք սիրելիք:

Բան ԺԶ 'ի վերայ Մտերիմ Բարեկամի :

1

Մտերիմ քաղցրիկ՝ հոգւոյս սիրելի՛,
դու ես ինձ իբրև՝ հլու աղաւնի.
Արդ քեզ նուիրեմ՝ պտուղ ինչ սիրոյ,
զայս ոտանաւոր՝ բան երգոյ իմոյ :

2

Սէր մտերմութեան՝ է գոհար անգին,
զոր պարտիս ունիլ՝ 'ի մէջ քոյ սրտին.
Տէրն մեր Յիսուս՝ զսէր քարոզեաց,
իւր աշակերտաց՝ սիրել պատուիրեաց :

3

Ո՛վ դու մտերիմ՝ բարեկամ քաղցրիկ,
ընկա՛լ դու սիրով՝ զայս նուէր փոքրիկ.
Իբրև զնշան՝ բարեկամութեան,
որ լիցի իբրև՝ վէմ ինչ անսասան :

4

Սովաւ դու լիցիս՝ յերկրի գովելի,
'ի միջի մարդկան՝ անուամբ պանծալի.
Լիցիս և յերկինս՝ դու երանելի,
արժանի եղեալ՝ վերին խորանի :

Բան ԽԶ. 'ի վերայ սրբոյն Յովհաննու ամլորդւոյ :

1

Յովհաննէս եղև՝ կարապետ փրկչին ,
խստամբեր կենօք՝ կեայր յանապատին:

2

Որ և բարբառէր՝ զբան փրկութեան ,
զբան երկնային՝ սուրբ արքայութեան:

3

Վահան եղև սա՝ բարեպաշտութեան ,
աշտարակ ընդդէմ՝ չարին բռնութեան :

4

Հայեսցուք յայս սիւն՝ սուրբ Եկեղեցւոյ ,
յայս պայծառ լապտեր՝ մեր սբ̃ Հաւատոյ :

5

Ամլորդի ասի՝ և անուն նորին ,
զի էր սա ամլոյ՝ միամօր որդին :

6

Նմանիլ սմա՝ պա՛րտ է մեզ յաւէտ ,
բարի ընթացիւք՝ գործովք պտղաւէտ :

7

ՙՆանի՛ր է մարդոյ՝ ճոխութիւն համայն ,
առանց Հաւատոյ՝ առանց փրկութեան:

8

Ի՛ն Աստուած տացէ՝ մեզ շնորհս կրկին ,
զի բերցուք յանձինս՝ տիպ տիրականին :

9

Սատանայ 'ի մէնջ՝ փախիցէ հեռի ,
Թէ հետևեսցուք՝ միշտ մերում Փրկչի :

Րան էջ 'ի վերայ աշնուան Մօրաքերց իմոյ :

1

Մօրաքո՛յրք իմ՝ յոյժ սիրելիք,
բերեմ առ ձեզ՝ նուէր փոքրիկ.
Իոտին որդիս՝ ձեզ կարօտեալ,
տեսութեան ձեր՝ յոյժ փափաքեալ:

2

Ցար անսասան՝ լերո՛ւք 'ի Տէր,
զի եմք մեք աստ՝ ուսումնասէր.
Ընհո՛գ լերուք՝ դուք վասն մեր,
զի քաջ գործոց՝ եմք պտղաբեր:

3

Մօրաքո՛յրք մեր՝ յոյժ կաթոգին,
որք բնակիք՝ 'ի տար երկրին.
Աղօթեցէք՝ առ Տէր վերին,
տալ մեզ շնորհս՝ հոգեկանին:

4

Ես հանապազ՝ 'ի Տէր յուսամ,
յարատևել՝ 'ի գիտութեան.
Տացէ ինձ Տէր՝ շնորհս կրկին,
լինել մանուկ՝ զգօն աշխոյժ:

Բան եւս ՚ի վերայ Ծնաւորաց :

1

Ծնաւո՛րք պարկեշտք՝ ժառանգորդք երկնից,
փափագեալ յաւէտ՝ փառաց անմահից.
Օգնեցէ՛ք դուք մեզ՝ աղօթիւք ձերով,
զի միշտ ՚ի չարեաց՝ լիցուք ապահով:

2

Աղօթք ձեր են մեզ՝ ամրակուռ վահան,
պահեալ յաշխարհի՝ զմեզ անսասան.
Եւ մի՛ կարասցուք՝ մեք անփորձ մնալ,
անբաժ յաղօթից՝ ձեր շնորհածաւալ:

3

Աղօթք ձեր առ Տէր՝ ուղի՛ղ եղիցին,
որպէս խունկ անոյշ՝ ըստ բանի Դաւթին.
Եւ ձեռաց ձերոց՝ ամբարձումն ՚ի վեր,
հաճոյ պատարագ՝ լիցի վասն մեր:

4

՚Ի սէր ձեր Աստուած՝ ՚ի մեզ խնայէ,
՚ի սէր ձեր Յիսուս՝ ձայնից մեր լսէ.
Ո՛վ ընտիր անօթք՝ սիրելիք Փրկչին,
յիշեցէ՛ք զմեզ՝ յաղօթս ձերոյին:

Բան էմ 'ի վերայ Սուրբ Եկեղեցւոյն Հայաստանեայց :

1

Եկեղեցի՛ սուրբ՝ Քրիստոնէական,
Նազարէթ անուն՝ տեղի փրկութեան.
Եկա՛յք Հայկազունք՝ յայս տուն տնադրեալ,
և առաջի Տեառն՝ անկցո՛ւք զղջացեալ:

2

Գլուխ ընդհանուր՝ սուրբ Եկեղեցւոյ,
է փրկիչն Յիսուս՝ որդին Աստուծոյ.
Որ փրկեաց զմեզ՝ 'ի ձեռաց չարին,
արդեամբք իւր յաղթօղ՝ կենսատու խաչին:

3

Օրհնեա՛ Տէր զքոյ՝ սուրբ զԵկեղեցի,
և արա՛ զմեզ՝ սիրոյդ արժանի.
Զի սուրբ հաւատով՝ և բարի գործովք,
յամենայն չարեաց՝ լիցուք ապահովք:

4

Ցօղեա՛ 'ի մեզ Տէր՝ զցօղ քոյ վերին,
զի նորաւ հոգիք՝ մեր զուարթասցին.
Եւ 'ի հասանել՝ մերոյ օրհասին,
մի՛ լիցուք աղքատ՝ 'ի բարեաց մասին:

5

Այլ երբ զիմաստուն՝ կուսանս կոչեսցին,
ընդ առաջ ելցուք փեսային հարսին.
ունելով զառատ՝ իւղ 'ի լապտերին,
զիւղ բարեաց գործոց՝ զիւղ բարեպաշտին:

Բան ԻՄ 'ի վերայ Վաճառականաց :

1

'Ի մատեանս համայն՝ նախնեաց պատմութե՟ ,
ազգ Փիւնիկեցւոց՝ ասին պատուական .
Զի էին սոքա՝ քաջ վաճառական ,
և կիրթ յարուեստի՝ նաւավարութեան :

2

Որոց և ապա՝ այլք հետևեցան ,
'ի գործ առ և տրոյ՝ եղեալ փութաջան .
Որով պետութիւնք՝ ծաղկեալ ճոխացան ,
որով գիւտք , արհեստք՝ յաւէտ ծաղկեցան :

3

Ուր գոյ առ և տուր՝ անդ և ճոխութիւն ,
ուր չի՛ք առ և տուր՝ անդ աղքատութիւն .
Սովաւ արքայից՝ գահք են հաստատուն ,
սովաւ քաղաքաց՝ լինի շինութիւն :

4

Երկու ինչ պէտք են՝ վաճառականաց ,
լինել միշտ արդար՝ և ջրջահայեաց .
Որով դասեցին՝ 'ի թիւս փարթամաց ,
և մեծարեցին՝ յամենայն ազգաց :

Բան էջ ՚ի վերայ Հայկական Վարժարանին Էմոյ :

1

Վարժապետ բարի՝ և հայր կարեկից,
կոչեցաւ յայդ պաշտօն՝ ՚ի Տեառնէ երկնից.
Դու ընուս զիմ միտ՝ շնորհօք իմաստից,
տաս և զօգտաւէտ՝ ճաշակ արհեստից:

2

Աղէքսանդր ունէր՝ իւր զԱրիստոտէլ,
զոր գեր քան զհայր՝ սովոր էր պատուել.
Քանզի հայր իւր էր՝ լոկ ծնող մարմնոյ,
իսկ Արիստոտէլ՝ էր հայր ըստ հոգւոյ:

3

Ապա իմ պատուեալ՝ զվերին պատուէր,
զանձն իմ տալ հաճիմ՝ բոլորանուէր.
Եւ ՚ի ճանաչել՝ զքոյ զերախտիս,
նոյն և կատարել՝ զիմ խորին պարտիս:

4

Ընկալ դու ուրեմն՝ վարժապետ ազնիւ,
զայս քերթած հակիրճ՝ քեզ առ ՚ի պատիւ.
Զոր քեզ նուիրէ՝ որդիդ հոգեկան,
՚ի ցոյց իւր սիրոյ՝ և խոնարհութեան:

Բան երգ ՚ի վերայ Անգղիական Վարժապետաց երգոց :

1

Վարժապետք բարիք՝ ուսուցիչք բարեաց,
սանձարկուք դաժան՝ անոպայ մանկանց·
Դուք զմիտս մեր՝ լնուք յարաժամ,
հոգեշահ խրատուք՝ բանիւք պիտեան:

2

Ծնօղք որդեսէրք՝ հաղորդիչք բարեաց,
անարգուք մոլեաց՝ տիպք առաքինեաց·
Ձեօք ուսաք սիրել՝ զառաքինութիւն,
Ձեօք ուսաք ատել՝ զգարշ մոլութիւն:

3

Ապա պարտիմք մեք՝ զձեզ միշտ սիրել,
և գեր քան զմեր՝ իսկ ծնօղս պատուել·
Զի նոքա ետուն՝ մեզ զկեանս մարմնոյ,
իսկ դուք հաղորդէք՝ մեզ զկեանս հոգւոյ:

4

Ո՛վ պարգեւատուդ՝ ամենայն բարեաց,
տուր համբերութիւն՝ մեր վարժապետաց·
՚Ի տալ մեզ խրատ՝ հոգեշահ ուսմանց,
զի գտցուք ապա՝ զպսակ փառաց:

Նոյն եղն. 'ի վերայ Խնամակալաց իմոց :

1

Գթած հոգաբարձուք՝ մեր պանդխտութեան,
որ փայլէք գործովք՝ աստուածսիրութեան.
Դուք էք պանդխտացս՝ հօր և մօր փոխան,
զի լնուք զպէտս՝ մեր կարօտութեան :

2

Խնամք ձեր են մեզ՝ ցօղք առաւօտեան,
որք տան տերևոց՝ կեանս դալարութեան.
Ո՛վ հայր մեր բարի՝ և մայր պատուական,
ցուցէք մեզ յաւերժ՝ սէր ծնողական :

3

Ո՛չ մոռասցուք մեք՝ զձեր երախտիս,
այլ զերախտագէտ՝ ցուցցուք զպարտիս.
Եթէ մոռասցուք՝ զձեզ ծնօղք մեր,
փոխարէն զմեզ՝ մոռասցի աջ մեր :

4

Լեզուք մեր բնաւ՝ չկարեն լռել,
զսէր և զգութ՝ ձեր առ մեզ պատմել.
Թէ մեք լռիցեմք՝ ըստ Տեառն բանի,
քարինք Գոչեսցեն՝ ձայն աղաղակի :

Բան ինչ 'ի վերայ Երկրի ծննդեան իմոյ :

Ո՛վ իմ քաղցրիկ՝ վայր ծննդեան,
ուր նախ տեսի՝ լոյս տունջեան.
Քեզ ընծայի՝ յարգ մայրական,
զի ես դու ինձ՝ մայր պատուական:

Երկիր առատ՝ և շահեկան,
ուր հանք ազնիւք՝ գան յերևան.
Յակինթ, զմրուխտ՝ և անդամանդ,
ոսկի, արծաթ՝ գոն յաճախ անդ:

Երկիր յուռթի՝ և մեծագանձ,
ոյր բնակիչք՝ են ճոխապանծ.
Եւ Լիւդացւոց՝ Կրեսոս արքայն,
չէր քան զքեզ՝ յաւէտ փարթամ:

Ռանդո՛ւն քաղաք՝ ճոխ արգաւանդ,
դու ձգես յար՝ իբր խանդումանդ.
Զօտարականս՝ յայլ աշխարհաց,
'ի խոյզ և 'ի գիւտ՝ քոց ճոխութեանց:

Յորոց սակի՝ եղև հայր իմ,
որ լիք եթող՝ զիւր հայրենին.
Զոր հիւրեցեր՝ 'ի քում ծոցին,
և գիրկս արկեր՝ սիրով նմին:

Գանձք քո լեցին՝ միշտ անսպառ,
պետք քո լեցին՝ գերապայծառ.
Ընդ որ ունի՝ բերկրիլ հայր իմ,
բերկրեսցի և՝ որդի նորին:

ՎԵՐՋԱՆ :